

Ob siničjem pogrebu.

(Konec.)

obral je kos deščice. Nato pa je jel kopati sredi trate grob.
Mehka je bila tam zemlja, in šlo je hitro izpod rok. Misil
je Blaž veliko pri kopanju in domislil se je tudi siničke
žarice.

Živila je sinička-žarica v zelenem gozdu. Lepo je skakala
od veje do veje in je čebljala med sestricami najlepše. Vedno je bila dobre volje. Rade so jo imele sestrične
in rade so jo poslušale. Izlegla se je pod Vitrancem v tihem logu. Še mlačka
se je napotila iz gorskih krajev v zelene doline, v cvetoče daljave.

Veliko sveta je bila obhodila sinička-žarica. Še celo na Dolenjskem
preživelva mesec. Stanovala je v zelenem gaju kraj tihe, širne Krke. Čebljala
je tam in se je veselila. Poznala je celo Mlinarjevo Anico, katere se niso
bale ptice. Sedla ji je večkrat na rame. In zasmejala se ji je Anica in ji
govorila :

„Ej, sinička-žarica, iz gorskih krajev si prišla. Pa kako je tam gori?“

Čebljala je sinička-žarica. Lepo pesem ji je čebljala o lepoti gorskih
krajev. In zamislila se je Anica in je morda zahrepela v gorske kraje.
Rahlo je prijela drobno ptico in jo izpustila.

„Pojdi, sinička-žarica,“ je rekla. „Pojdi v svoj dom, ker doma je najlepše,
ah, najlepše... Pojdi, sinička-žarica.“

In odhitela je sinička-žarica na bližnje drevo. Sedela je tam gori in
bila žalostna. Ah, noče je Anica in jo podi od sebe. Tako lepo bi ji čebljala
vse lepe dni, da bi ji ne bilo dolgčas. Pa je noče Anica in je nima
poslušati.

Drugo jutro pa je pohitela k nji in ji spet sedla na rame; zasmejala
se je Mlinarjeva Anica in je govorila:

„Ej, sinička-žarica, pa še nisi šla domov v gorske kraje? Pojdi, pojdi!
Doma je najlepše, ah, tako prijetno...“

In spet je prijela sinico in jo izpustila. Žalostna je čepela sinička-žarica
tam na veji in ni čebljala ves dan. Okrog bele hišice je letala potem, in
večer se je že delal. Pri okencu je zagledala luč in je pogledala v sobo.
In videla je takrat Anico. Pri mizi je sedela in bridko jokala.

Hudo je bilo sinički-žarici. Potrkala je na okno s kljunčkom.

Dvignila je Anica glavo in je stopila k oknu. Odprta je okno, in
sinička-žarica je sedla na njeno rame in se je pritisnila k njenemu licu.

„Spet si tu, sinička-žarica?“ je govorila Anica in se ni smejala. „Nisi
šla še domov? kaj ti ni nič hudo v tujem kraju, sinička-žarica? Prijetno je
doma in bridka je tujina.“

In spet je zajokala mała Anica.

„Pojdi domov, sinička-žarica,“ je nadaljevala. „Tudi jaz odrinem jutri i
domačega kraja... Daleč, čez petsto gora...“

Pobožala je Anica siničku-žarico in jo je postavila na okno.

„Pojdi, sinica-žarica, ker noč se že dela. Čez leto pa pridi spet in at se morebiti vidiva.“

Zaprla je Anica okno, in sinica-žarica je odletela proti gozdu. Na veji sedela dolgo, dolgo in ni mogla zaspati. Nedaleč od nje so pljuskali to zeleni valčki širne Krke ob sive skale, in na nebu so gorele zvezde. Je jesen.

Drugo jutro pa je vstala sinica-žarica in je odhitela iz tihega loga, in mirne Krke. Hitela je naprej proti gorskim krajem. Žalostenja je bila in vedela mnogo pripovedovati sestricam, ki so samevale po zelenih vejah. pride jesen, pa pohiti spet nazaj v sive daljave in potem se vrne več, in lepo ji bo v gorskih krajih ...

Domislil se je Blaž sinice-žarice, ko je kopal grob ubiti ptici. Žalostenju mu je bilo pri srcu in žalostenje metal črno prst iz jamice po trati.

Glej, tam leži ubita sinica, in to je najbrž ona sinica, ki je bila na volenjskem. Mogoče se je bila ravno danes napotila v daljno, veselo tujino. Za pot se je mislila okrepčati, ko je postala pred „stalico.“

In skočila je na jeziček in pokrov je padel. V naslednjem trenutku se je zavrtela in je bila mrtva ... Uboga sinica-žarica, nikoli več ne prideš v veselo tujino in nikoli več ne vidiš postrežne Mlinarjeve Anice! Vrnila se je bila iz tujine; a ti ji ne sedeš nikoli več na rame in nikoli več ji ne boš čebljala. Črna prst te bo zakrila v tihem gorskem kraju, in pomlad te ne bo prebudila več ...

Izkopal je Blaž grob. Na dno je položil deščico in potem se je obratil sinici. Lepo je bilo njen perje, tako kot ga ima sinica-žarica. A taj ni čebljala več veselo in zgovorno kot tam doli pri Mlinarjevi Anici, a vselej se ji je zaprl kljunček, na veke ji je utihnilo čebljjanje. Da ni bilo strečnega Blaža, pa bi bila lahko čez nekaj dñi tam v daljnji, sołnčni tujini.

„Odpusti mi, sinica-žarica,“ je izpregovoril Blaž žalostno. „Odpusti mi! Lep bo tvoj grob. Spomladi bom zasadil pisanih rož okrog njega in isoko ograjico bom naredil ... In lepo in mirno boš počivala tu, „sinica-žarica!“

Dolgo, dolgo je gledal Blaž ubito ptico. Potem jo je pa prijel in jo ponesel k grobu. Položil jo je na trato in se ni mogel ločiti od nje.

Takrat pa so sedle na bližnjo smreko sinice in so začebljale. Zdelenje je Blažu, kot da so prišle k pogrebu sestrice-žarice in jo hočejo videti še enkrat. Mirno so sedele tam na veji in so se oglašale z žalostnim, drobnim glasom. In tudi solnce je pogledalo takrat izza oblaka, in prikazal se je velik kos modrega neba. Šumel je rahel veter med drevjem in rumeno listje je padalo na tla.

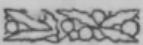
„Oj z Bogom, sinica-žarica,“ je izpregovoril Blaž s tresočim glasom, in očeh se mu je zasvetila solza. „Lepo je bilo tvoje življenje in veselo v solnčni tujini. V gorskem kraju si se izlegla in v gorskem kraju te je srečala žalostenja smrt.

In takrat je položil sinico-žarico v grob. Še enkrat jo je pogledal in potem jo je pričel zasipati s črno prstjo. Žalostenja so čebljale sinice tam

na bližnji veji, kot bi vedele, da je zakril na veke črni grob njihovo drago sestrico-žarico. Tisti jasni kos modrega neba so zaskrili oblaki in solnce se je skrilo za njimi. Močneje je potegnil veter, in listje se je usipalo z glasnim šumom na tla.

Dolgo se ni mogel ločiti Blaž od groba. Dva podleska je položil čezanj navzkriž in potem je odšel proti domu žalosten in skesan. — —

Ko je prišla pomlad, je zacvetelo okrog groba sinice-žarice nebroj lepih rož. Lepa ograjica je bila narejena okrog groba, in nihče se ga ni upal dotakniti, ker je vedel vsakdo, da je tam pokopana sinica-žarica. Večkrat je sedel žalosten in zamišljen kraj groba Blaž. Prijetno so dehtelete rože. Kroginkrog po gozdu so pa prepevale ptice in so se veselile pomladni. Sedel je kraj groba Blaž in je sanjal o sinici-žarici. Globoko v črni zemlji pa je spala sinica-žarica, kakor bi sanjala pokojno o solnčni tujini in srečnih dneh tam dol... Jož. Vandot.

Sin povodnega moža.

ratkočasno je bilo poslušati našega deda. Vselej popoldne, ko so čuvali nas otroke v prijetni senci na vrtu, so radi pripovedovali, da je bil krajši čas. Potegnili so mehur iz žepa, nabasali pipo s tobakom in jo prižgali. Puhnili so par dimov predse in začeli. Kratkočasno jih je bilo poslušati — in kakor bi mignil, je minulo popoldne. Pa so prišli mama s polja, in ded so nas pohvalili:

„Pridni so bili, Neža, pridni. Noben se ni genil... Lej, pipa mi gori lepo in v redu. Saj pravim — moja pipa“.

Naš ded so hvalili vedno svojo pipo. Nihče se jim ni mogel bolj prikupiti, kakor če je pohvalil njihovo pipo. To smo vedeli tudi otroci; in kadar smo hoteli slišati lepo povest, smo hvalili pipo... In tako je bilo tudi tisto popoldne. V senci na vrtu smo sedeli. Gorko je bilo na zemlji, in muhe so bile nadležne. Na nebu nobenega oblaka in nobenega vetra v dolini... Ded so se bili nekam zamislili, in tudi Smrekarjev Anton se je zamislil. To je bil tisti bledi deček, ki se je zatekel včasih k nam in je le redkokdaj izpregovoril besedo. Ded so molčali in vlekli iz pipe. Dolgčas nam je bilo. Pa se je oglasil Brumnov Ivan, ki je bil najbolj poreden izmed nas:

„Lepo vam gori, dedek. Kadi se kakor kopa, ki jo kuha Zep v Gobelah.“

Šmentrej, da — moja pipa“, so odgovorili ded, in tedaj se jim je razvezal jezik. Vzeli so pipo iz ust, otrkali pepel in jo nabasali z novim tobakom.

„Pa vam je dolgčas? Pa bi radi slišali katero?... No, no — dobi se pa še katera. Da, da...“

In ded so puhnili oblak dima v zrak in pričeli.